

UPPSALA
UNIVERSITET

Juridiska fakulteten
Faculty of Law

Postadress:
Box 512
SE-751 20 Uppsala

Besöksadress:
Trädgårdsgatan 1 och 20
Uppsala

www.jur.uu.se

Utvärderingsrapport med anledning av utvärdering av Juridiska fakultetens forskarutbildning

**Antagen av Juridiska fakultetens fakultetsnämnd den 10
juni 2019**

Bakgrund

Enligt Uppsala universitets riktlinjer för utbildningsutvärderingar (UFV 2015/475) och Juridiska fakultetens riktlinjer för utbildningsutvärderingar (JURFAK 2018/3) ska en kort utvärderingsrapport som sammanfattar de viktigaste slutsatserna utifrån självvärdering och bedömarutlåtande antas av fakultetsnämnden.

Utvärderingsrapporten ska även redovisa planerade åtgärder/utvecklingsinsatser, samt utvärderingens metod och uppläggning. En sådan rapport ska diarieföras och göras tillgänglig internt. Rapporten ska innehålla nämndens slutsats tillsammans med planerade åtgärder, samt vid behov instruktioner om särskild uppföljning. Slutligen, nämnden ansvarar för att åtgärder och utvecklingsinsatser vidtas samt följs upp inom ramen för årlig uppföljning.

Den externa bedömargruppens utlåtande har behandlats av forskningsutskottet under VT19 samt varit föremål för fakultetens forskardag den 17 maj 2019. Utkast till utvärderingsrapport samt förslag på handlingsplan har tagits fram av Juridiska fakultetens forskningsutskott.

Allmänt

Forskningsutskottet och fakultetsnämnden har tagit del av bedömargruppens utlåtande. Det övergripande intrycket av utlåtandet är att bedömargruppen uppfattar forskarutbildningen vid juridiska fakulteten som välfungerande. Bedömargruppen understryker att

utvärderingen har stimulerat och förstärkt fakultetens löpande kvalitetsarbete med forskarutbildningen, samt gett fakulteten tillfälle att följa upp de rekommendationer som uttrycktes i KoF17.

Bedömargruppens övergripande omdöme är att fakultetens arbete med forskarutbildningen överlag präglas av ”mycket hög medvetenhet om utbildningens krav och centrala kvalitetsaspekter”, att det finns en ”mycket kvalificerad organisation kring utbildningen med väl fungerande studierektorer, kursorganisation och ämnesexperter”, och att utbildningen sammanfattningsvis ”mycket väl uppfyller de mål för utbildning på forskarnivå som uttrycks i högskoleförordningen, Uppsala universitets centrala riktlinjer och Juridiska fakultetens egna mål och strategier för forskning och forskarutbildning”.

De utmaningar och förbättringsmöjligheter som bedömargruppen pekar på är på ett övergripande plan kopplade till den decentraliserade modell genom vilken verksamheten bedrivs på fakulteten i allmänhet, där flera olika forskningsämnen verkar parallellt. Samtidigt kan konstateras att denna modell också har betydelse för det som uppfattas som forskarutbildningens styrkor, inte minst i fråga om ämnesmässig bredd och djup samt handledarnas kvalifikationer.

Bedömargruppens utlåtande har gett upphov till att forskningsutskottet har antagit två handlingsplaner, en på lång sikt och en på kort sikt (se bilaga a). Nedan lämnas ett antal mer specifika kommentarer, kopplade till de olika områden som berörs i utlåtandet och till innehållet i de båda handlingsplanerna. Ansvar för att leda och följa upp arbetet med handlingsplanerna faller särskilt på prodekan med ansvar för forskning och/eller forskningsstudierektor.

Internationalisering

Forskarutbildningen blir allt mer internationell till sin karaktär, inte minst genom en större andel doktorander med grundutbildning i andra länder än tidigare. Bedömargruppen menar att fakulteten bör fokusera mer på de internationella doktorandernas situation, samt på hur fakulteten kan säkerställa samtliga doktoranders möjlighet att delta i

internationella nätverk, konferenser osv. Ytterst handlar det om likvärdighet i utbildningen, särskilt tillgången till kurser på engelska för de internationella doktoranderna, likabehandling vid antagningsförfarandet (där likvärdig och kvalificerad bedömning står i fokus), liksom vid introduktionen av de internationella doktoranderna till arbetsmiljön på fakulteten.

I handlingsplanen på lång sikt har forskningsutskottet uppdragit åt prodekan med ansvar för forskning att arbeta särskilt med mål och strategier kopplade till internationalisering, utifrån de i utlåtandet nämnda fokusområdena. I handlingsplanen på kort sikt har forskningsutskottet uppdragit åt studierektor för forskningen att arbeta med ett introduktionsprogram för nyantagna doktorander. Vid detta arbete kommer hänsyn att tas till de internationella doktorandernas särskilda behov. I samma handlingsplan har forskningsutskottet uppdragit åt studierektor för forskningen att arbeta med förbättrad likvärdighet i antagningsförfarandet inför nästa allmänna utlysning av doktorandplatser.

Information och kommunikation

På fakulteten finns flera olika forskningsämnen, inom vilka det bedrivs verksamhet så som konferenser, workshops och seminarier. Därutöver sker en betydande överlappning inom och mellan olika ämnen. Bedömargruppen framhåller att en ökad samordning av dessa aktiviteter, eller åtminstone en mer samordnad kommunikation i fråga om vad som pågår, hade varit ett enkelt sätt att uppnå en förbättring för doktoranderna, inte minst i likvärdighetshänseende.

Frågan om information och kommunikation handlar också om andra aspekter av forskarutbildningen, främst kopplade till introduktionen av nya doktorander men även vad gäller tillgång till praktisk information. Bedömargruppen varnar för att informalitet i arbetsformerna kan stå i konflikt med idealet om likvärdighet i utbildningen. Ytterligare en fråga på samma tema har att göra med karriärplanering för doktorander.

I handlingsplanen på lång sikt har forskningsutskottet uppdragit till prodekan med ansvar för forskningen att arbeta med frågan om information och kommunikation. I handlingsplanen på kort sikt har forskningsutskottet

uppdragit åt forskningsstudierektor att dels – vilket nämnts strax ovan – utarbeta ett utvecklat introduktionsprogram för nyantagna doktorander, dels uppdatera den så kallade doktorandhandboken. I detta uppdrag ingår också att arbeta med frågor rörande karriärplanering för doktorander, riktad såväl mot en fortsatt karriär inom forskarvärlden som mot andra sektorer.

Kurser och kontinuitet

Bedömargruppen framhåller den höga kvaliteten på den introduktionskurs som alla doktorander ska genomgå. Därutöver framhålls att det finns stor tillgång till kvalificerade handledare på fakulteten och stora möjligheter att delta i seminarier etc. Utmaningarna på detta område är främst kopplade till kontinuitet och progression. Bedömargruppen pekar på att introduktionskursen skulle kunna användas som utgångspunkt för att diskutera principiella, teoretiska, och ämnesöverskridande aspekter av avhandlingsarbetet även kontinuerligt.

I handlingsplanen på kort sikt har forskningsutskottet uppdragit åt prodekan med ansvar för forskning och forskningsstudierektor att, med de ovan nämnda synpunkterna som utgångspunkt, inventera kursutbudet på fördjupningsnivå för doktorander samt arbeta med former för förstärkt kontinuitet vad gäller de ämnesöverskridande aspekterna av avhandlingsarbetet (exempelvis en seminarierie där sådana frågor tas upp).

Progression och examination samt avhandlingarnas form

Bedömargruppen pekar på att extern granskning är kvalitetsdrivande i forskautbildningen, både under själva avhandlingsarbetet och i samband med examination. I utlåtandet framhålls att det finns en väl utvecklad och ändamålsenlig struktur för ventilering och granskning av avhandlingstext under utbildningstiden. Ett förslag från bedömargruppen är att handledarkollegiet utvecklas, med fokus på ”best practice” i handledningsprocessen. Ett levande handledarkollegium kan bidra till ökad likvärdighet i utbildningen. I handlingsplanen på kort sikt har

forskningsutskottet uppdragit åt prodekan med ansvar för forskarutbildningen och forskningsstudierektor att leda utvecklingsarbetet vad gäller handledarkollegiet.

Inslaget av extern granskning vid examination kan möjligen förstärkas, även om fakulteten använder sig av universitetets riktlinjer. I handlingsplanen på kort sikt har forskningsutskottet uppdragit åt prodekan med ansvar för forskarutbildningen och forskningsstudierektor att särskilt arbeta med examination, progression och uppföljning.

Vad gäller avhandlingarnas form pekar bedömagruppen särskilt på vikten av kriterier för hur en sammanläggningsavhandling bör vara utformad, vilket saknas i dagsläget. I handlingsplanen på kort sikt har forskningsutskottet uppdragit åt forskningsstudierektor att utarbeta riktlinjer för sammanläggningsavhandlingar, exempelvis i fråga om kappans form.

Strategiska finansieringsfrågor

Bedömagruppen pekar i sin rapport på behovet av en strategi för den långsiktiga finansieringen av forskarutbildningen, utan att föreslå någon specifik lösning på hur så ska gå till. En sak att överväga är dock olika sätt att öka den externa finansieringen av forskarutbildningen.

I handlingsplanen på lång sikt har forskningsutskottet uppdragit till prodekan med ansvar för forskningen att arbeta med strategiska finansieringsfrågor.

Arbetsmiljö

Doktorandernas arbetsmiljö uppfattas i allmänhet som god. Särskilt framhålls doktorandernas goda ekonomiska förutsättningar och att de flesta doktorander är nöjda med den handledning de erbjuds.

I det fortsatta arbetet med arbetsmiljö ingår de frågor om introduktion och kommunikation som har beskrivits ovan. Institutionen har tillsammans med doktorandrådet genomfört en arbetsmiljöenkät, vilken kommer att följas upp under forskningsstudierektorns ansvar.

Juridiska fakultetsnämndens slutsats

Fakultetsnämnden konstaterar att utvärderingen har genomförts enligt föreskriven modell och att utvärderingsrapporten är adekvat. De handlingsplaner som forskningsutskottet föreslår är rimliga. Ordförande för forskningsutskottet får i uppdrag att rapportera uppföljningsarbetet till fakultetsnämnden. Särskild vikt ska läggas vid fakultetens föräldrapolicy som säger att obligatoriska högre seminarier bör ligga på dagtid. En sammanfattande och utvärderande uppföljningsrapport ska tillställas fakultetsnämnden en gång per år.

Bilaga A

Handlingsplan med anledning av bedömagruppens utlåtande över Juridiska fakultetens forskarutbildning

Den bedömagrupp som har utvärderat fakultetens forskarutbildning har i sin rapport lämnat ett antal förslag på åtgärder för att förbättra utbildningen. Två handlingsplaner har med anledning av detta antagits av forskningsutskottet och fakultetsnämnden med utgångspunkt i utlåtandet.

(1) Handlingsplan på kort sikt

Tidsangivelse gäller när arbetet ska vara färdigställt. Rollangivelse anger vem som har ansvar för att leda arbetet.

Utarbeta riktlinjer för sammanläggningsavhandling
Studierektor Vt 19

Uppföljning av arbetsmiljöenkät
Prefekt & studierektor Vt 19

Forskardagen på tema Utvärderingen av forskarutbildningen
Prodekan och studierektor Vt 19

Uppdatering av doktorandhandbok
Studierektor Ht 19

Arrangera ”introduktionsvecka” för nyantagna doktorander
Studierektor Ht 19

Utveckla handledarkollegiet *Prodekan och studierektor* Ht 19

Utveckla former för karriärplanering
Studierektor Ht 19

Översyn och ev revidering av antagningsförfarandet
Studierektor Ht 19

Inventering och översyn av doktorandkursutbudet
Prodekan och studierektor Ht 19

Arbeta med examination, progression och uppföljning inom ramen
 för forskarutbildningen
Prodekan och studierektor Ht 19

(2) Handlingsplan på lång sikt

Prodekanen ska, med utgångspunkt i de rekommendationer som
 har lämnats i granskningsrapporten, leda arbetet rörande:

- Likvärdighet VT 2020
- Internationalisering VT 2020
- Decentralisering, ämnesbeteckningar, ämnesmiljöer HT 19
- Strategiska finansieringsfrågor HT 2020
- Information- och kommunikation HT 19
- Hållbarhet HT 2020
- Samordning och integrering av forskarutbildningen HT 2020